

Kuntien toimeentulotukiasioita hoitaville toimielimille

Toimeentulotuki 1.1.2015 lukien

1. Toimeentulotuen perusosien määrät

Toimeentulotuen perusosia korotetaan 1.1.2015.

Toimeentulotukilain mukaan toimeentulotuen perusosan määrä on sidottu kansaneläkeindeksin kehitykseen (9 a §). Hallituksen keväällä tekemän kehyspäätöksen mukaisesti työeläke- ja kansaneläkeindekseihin tehdään 0,4 prosentin tarkistus vuoden 2015 alusta. Kansaneläkeindeksin pisteluvuksi vuodelle 2015 on vahvistettu 1637. Toimeentulotuen perusosa on sidottu kansaneläkeindeksiin, mutta toimeentulotuki nousee kuitenkin ensi vuonna täysimääräisesti (1,1 prosenttia). Toimeentulotukilain 9 §:n muuttamisesta annettu laki (868/2014, voimaan 1.1.2015) säättää yksin asuvan henkilön perusosan suuruudeksi kuukautta kohti 447,24 euroa (vuoden 2011 kansaneläkeindeksin tasossa).

Kaikissa kunnissa sovelletaan samoja toimeentulotuen perusosien euromääriä. Yksin asuvan henkilön perusosan määrä on 485,50 euroa kuukaudessa 1.1.2015 lähtien. Yksinhuoltajalle korotettuna maksettavan perusosan määrä on 534,05 euroa. Perusosien määrät eri perheenjäsenten osalta on esitetty ohessa.

Sosiaali- ja terveysministeriön käyttämät perusosien laskentaperiaatteet on esitelty STM Kuntainfossa 8/2013 (26.11.2013).

Toimeentulotuen perusosien määrät 1.1.2015 lähtien

Kansaneläkeindeksi 1637, perusosan suuruus yksin asuvalla henkilöllä on 447,24 euroa vuoden 2011 kansaneläkeindeksin tasossa (pisteluku 1508)

Tuen saaja	Euroa/kk	Euroa/pv ¹⁾
Yksin asuva ²⁾	485,50	16,18
Yksinhuoltaja	534,05	17,80
Muu 18 vuotta täyttänyt ja Avio- ja avopuolisot kumpikin	412,68	13,76
Vanhempansa tai vanhempiensa luona asuva 18 vuotta täyttänyt henkilö	354,42	11,81
10-17-vuotias lapsi		
10-17-vuotias 1. lapsi	339,85	11,33
10-17-vuotias 2. lapsi	315,58	10,52
10-17-vuotias 3. lapsi jne	291,30	9,71

Alle 10-vuotias lapsi

Alle 10-vuotias 1. lapsi	305,87	10,20
Alle 10-vuotias 2. lapsi	281,59	9,39
Alle 10-vuotias 3. lapsi jne	257,32	8,58

- 1) Kun toimeentulotukea myönnetään lyhyemmäksi ajaksi kuin kuukaudeksi (toimeentulotukilaki 15 §), toimeentulotuen perusosan määrä päivää kohti on laskettu jakamalla kuukausimäärä kolmellakymmenellä
- 2) Sekä yhdessä 18 vuotta täyttäneen lapsensa kanssa asuva vanhempi, joka ei ole avioliitossa tai elä toimeentulotukilain 3 § 1 momentin mukaisissa avioliitonomaisissa olosuhteissa (toimeentulotukilaki 9 §)

2. Alennettu perusosa

Lain 2 a §:ssä säädetään velvollisuudesta ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi. Jos toimeentulotuen hakija ei ilmoittaudu työvoimatoimistoon työnhakijaksi, toimeentulotuen perusosan suuruutta voidaan alentaa hänen osaltaan siten kuin toimeentulotukilain 10 §:ssä säädetään. Kyseinen lainkohta sisältää myös seuraukset siitä, että henkilö ilman perusteltua syytä kieltäytyy hänelle tarjotusta työstä tai työvoimapolitiittisesta toimenpiteestä tai muista pykälässä säädettyistä toimenpiteistä, ja tämä on aiheuttanut toimeentulotuen tarpeen. Sosiaali- ja terveysministeriö on tiedottanut aiheesta Kuntainfossa 2/ 2014 (4.7.2014).

Toimeentulotukilain mekaanisen soveltamisen välttämiseksi sosiaali- ja terveysministeriö ei julkaise alennettujen perusosien euromääriä.

Kuntainfot ovat luettavissa ministeriön verkkosivustolta.

3. Toimeentulotuen etuoikeutettu ansiotulo on muutettu pysyväksi ja tulonsaajakohtaiseksi

Toimeentulotukilain 11 §:ään tehdyn muutoksen (940/2014, voimaan 1.1.2015) johdosta tukea saavien on myös jatkossa mahdollista hankkia pieni määrä ansiotuloja ilman, että tulot leikkaavat tuen määrää. Muutoksen tavoitteena on parantaa toimeentulotukea saavien työssäkäyvien asemaa sekä tehdä pienten ansiotulojen hankinnasta entistä mielekkäämpää. Etuoikeutettua ansiotuloa voi olla jatkossakin vähintään 20 prosenttia saadusta ansiotulosta. Mainittu 20 prosentin vähennys on vähimmäisarvo. Hallituksen esityksessä todetaan, että harkinnan mukaan tulojen vähäisyyden vuoksi tai muusta erityisestä syystä säännöksen perusteella voidaan käyttää suurempaakin vähennysprosenttia. Sen sijaan euromääräinen 150 euroa kuukaudessa on vähennyksen enimmäismäärä.

Jatkossa ansiotulovähennys on tulonsaajakohtainen eikä kotitalouskohtainen, kuten nykyisin.

Etuoikeutettua ansiotuloa koskeva säännös on ollut voimassa määräaikaisena vuodesta 2002 alkaen, ja menettelyä on jatkettu neljästi. Tammikuun 1. päivänä voimaan tulevan lainmuutoksen myötä etuoikeutetun ansiotulon menettely on pysyvä osa toimeentulotukea.

Lisätietoja:

ylitarkastaja Jaakko Ellisaari, p. 02951 63305
jaakko.ellisaari(at)stm.fi
asuntoneuvos Raimo Kärkkäinen, p. 02951 63302
raimo.karkkainen(at)stm.fi

Lähteitä:

Toimeentulotuki:

http://www.stm.fi/toimeentulo/tuet_ ja_ etuudet/toimeentulotuki

Toimeentulotuki. Opas toimeentulotukilain soveltajille (STM:n julkaisuja 2013:4):

http://www.stm.fi/julkaisut/nayta/-/_julkaisu/1850826#fi

(Ruotsiksi: <http://www.stm.fi/sv/pressmeddelanden/webbnyhet/-/view/1866534#sv>)

Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu *Sosiaalihuollon asiakkaan asema ja oikeudet* (STM oppaita 2001:11):

http://pre20031103.stm.fi/suomi/pao/julkaisut/opas01_11/lakipaketti.pdf

(Ruotsiksi: Klientens ställning och rättigheter inom socialvården (SHM handböcker 2003:3)

<http://pre20031103.stm.fi/svenska/pao/publikat/klienthandbok/klienthandbok.pdf>)

Muualla verkossa:

Toimeentulotukilakiin ja sen oikeuskäytäntöön voi tutustua verkossa esimerkiksi Edilex- palvelun (www.edilex.fi) tai Finlex-palvelun kautta (www.finlex.fi) tai www.suomenlaki.fi

Laki toimeentulotuesta (1412/1997) (Finlex:)

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971412>

(Ruotsiksi: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1997/19971412>)

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) (Finlex:)

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2000/20000812>

(Ruotsiksi: <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2000/20000812>)

Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisuja: www.oikeusasiamies.fi

Oikeuskanslerin ratkaisuja: <http://www.oikeuskansleri.fi/fi/ratkaisut/>

Toimeentulotuen tilastot: www.thl.fi -> Tilastot -> Tilastot aiheittain sekä Tilastotietokannat

(Ruotsiksi: www.thl.fi/sv -> Statistik -> Statistik efter ämne och Statistikdatabaser)

Toimeentulotuki kunnittain: www.thl.fi/hyvinvointikompassi

(Ruotsiksi: <http://hyvinvointikompassi.thl.fi/sv/web/hyvinvointikompassi/>)

